

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής (**ΚΕΙΜΕΝΟ Α**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «[...]Οι Άραβες ... παράσταση ανθρώπινου προσώπου [...]» (ανεικονικές αντιλήψεις)
- Στις διδασκαλίες των εικονοκλαστικών κύκλων: «[...]συνάντηση της χριστιανικής πίστης με τις διδασκαλίες αιρετικών εικονοκλαστικών κύκλων».
- «[...]επιδράσεις μη χριστιανικών θρησκειών, όπως του Ιουδαϊσμού και ιδιαίτερα του Ισλάμ.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 1, 5. Η Εικονομαχία. α. Συνθήκες εκδήλωσης της Εικονομαχίας] μπορεί να αξιοποιηθεί η εξής αναφορά:

- «Ιδεολογική βάση του κινήματος ... ως καθαρά πνευματικής θρησκείας».

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής (**ΚΕΙΜΕΝΟ Β**), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Μαζί με τον Θεό για τους φτωχούς και τους καταπιεσμένους και την υπεράσπιση της πατρίδας» (σύνθημα της εικονομαχικής πολιτικής)
- «[...]νέα βυζαντινή ιδεολογία, η οποία αποβλέπει στο να δημιουργήσει μια εθνική αλληλεγγύη που θα επιτρέψει να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η εξωτερική απειλή και κυρίως οι αραβικές εισβολές στην Ανατολή και οι σλαβικές επιδρομές στη Δύση». (εθνική αλληλεγγύη για την αντιμετώπιση των εξωτερικών εχθρών)
- «Επινοήθηκε για να συνενώσει τα απόκληρα στρώματα της βυζαντινής κοινωνίας... υπερασπιστών της». (πολιτική στόχευση Ισαύρων: η προάσπιση των συμφερόντων των αγροτικών πληθυσμών που κατοικούσαν στις απομακρυσμένες ανατολικές επαρχίες της αυτοκρατορίας, οι οποίοι ήταν υπέρμαχοι των ανεικονικών αντιλήψεων και των οποίων τη στρατιωτική υποστήριξη, εναντίον των εξωτερικών εχθρών, είχε ανάγκη η αυτοκρατορία).

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 1, 3. Η Εικονομαχία, α. Συνθήκες εκδήλωσης της Εικονομαχίας] μπορούν να αξιοποιηθούν οι εξής αναφορές:

- «Τα μέτρα που έλαβε η κεντρική εξουσία... Σλάβων[...]»

- «[...] η σωτηρία της Αυτοκρατορίας εξαρτιόταν ολοκληρωτικά από τους αγροτικούς πληθυσμούς... την πολιτική αυτή αποφάσισαν να εφαρμόσουν οι αυτοκράτορες της δυναστείας των Ισαύρων».

Οι μαθητές/-τριες αναμένεται να προβούν στους απαιτούμενους αιτιολογικούς συσχετισμούς προκειμένου να αναδείξουν τους λόγους (περιστάσεις) που επέβαλλαν την υιοθέτηση της οικονομιαχικής πολιτικής: οι επιθέσεις που δεχόταν η Βυζαντινή αυτοκρατορία εκείνη την περίοδο από διαφορετικούς εχθρούς και η ανάγκη να στηριχθεί στο πολεμικό σθένος των κατοίκων των ανατολικών επαρχιών της. Η εξάρτηση της αυτοκρατορίας από τη στρατιωτική υποστήριξη των πληθυσμών αυτών (που υπηρετούσαν στους θεματικούς στρατούς) υπαγορεύει την υιοθέτηση της οικονομιαχικής πολιτικής, δεδομένου ότι οι πληθυσμοί αυτοί είχαν ανεικονικές αντιλήψεις.

Από τη συνδυαστική προσέγγιση των ιστορικών πηγών και της ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο, που να εκθέτει την ιδεολογική βάση της Οικονομαχίας, και ταυτόχρονα να εξηγεί τους λόγους για τους οποίους οι Ίσαυροι (Λέων Γ΄ και Κωνσταντίνος Ε΄) έγιναν οι εισηγητές αυτής της πολιτικής, που συντάρραξε το Βυζαντινό Κράτος για περισσότερο από έναν αιώνα.